

kunne opfattes som mindre attraktiv end den ordinære prøveløsladelse efter 2/3 tid. Der foreslås indsat en udtrykkelig bestemmelse herom i straffeloven.

Dog bør der i særlige tilfælde kunne træffes afgørelse om, at vilkår om samfundstjeneste skal have en varighed ud over 2/3 straffetid, hvis der foreligger særlige grunde, f.eks. fordi den pågældende på grund af sygdom, graviditet eller lignende ikke har kunnet udføre den fastsatte arbejdsforpligtelse inden for det nævnte tidsrum. Det ville i disse tilfælde kunne virke urimeligt, såfremt den prøveløsladte måtte genindsættes i fængslet, alene fordi samfundstjeneste ikke kunne kræves udført efter tidspunktet for 2/3 af straffetiden. Vilkår om samfundstjeneste bør dog i intet tilfælde kunne have en varighed ud over den fulde straffetid.

I de nævnte særlige situationer vil det endvidere være muligt administrativt at træffe beslutning om at nedsætte samfundstjenestens varighed. Det antages således i almindelighed, at den prøveløsladende myndighed uden udtrykkelig lovhjemmel senere kan begrænse eller ophæve fastsatte vilkår.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 (§ 40 a, stk. 5).

Som følge af den foreslåede regel i § 40 a, stk. 5, finder Justitsministeriet ikke grundlag for – som ved samfundstjeneste som vilkår for en betinget dom – også at foreslå en særlig længstetid for samfundstjenesten. Dette skyldes, at der i forvejen ligger en tidsmæssig begrænsning i, at samfundstjenestens varighed efter forslaget som udgangspunkt ikke må have en udstrækning ud over den tid, der rester, inden den pågældende ville have udstået 2/3 af straffetiden. Der er på den anden side ikke noget til hinder for, at der fastsættes en længstetid for samfundstjenesten, der er kortere end den tid, der rester, inden udløbet af 2/3 af straffetiden.

Det antages i almindelighed, at muligheden for en resocialiserende effekt af samfundstjeneste er størst, når samfundstjenesten har en længere periode end 3 måneder. Hvis en sådan forudsætning skulle være fuldt ud bestemmende for udformningen af den foreslåede ordning, ville den foreslåede regel i § 40 a, stk. 5, betyde, at prøveløsladelse med vilkår om samfundstjeneste som udgangspunkt ville være udelukket med hensyn til indsatte, der afsoner fængselsstraffe under 1 års varighed. Justitsministeriet har under hensyn til, at samfundstjeneste efter forslaget bl.a. forudsættes anvendt med hensyn til personer, der har særligt gode personlige forhold, ikke fundet, at der er anledning til at foreslå en sådan tidsmæssig begrænsning. Det bemærkes dog, at det i praksis kan vise sig

vanskeligt at gennemføre samfundstjenesteforløb på under 2 måneders varighed.

Derimod foreslås det, at de gældende regler om omfanget af samfundstjeneste, der fastsættes som vilkår i en betinget dom, skal gælde tilsvarende for samfundstjeneste, der fastsættes som vilkår for prøveløsladelse, således at arbejdspligten skal udgøre mindst 30 og højst 240 timer.

Ved fastsættelsen af arbejdspligtens omfang må der ud over længden af reststraffen også lægges vægt på andre forhold, herunder omfanget af eventuelle andre vilkår om f.eks. behandling samt den prøveløsladtes muligheder for fast beskæftigelse. Vilkår for prøveløsladelsen må selvsagt ikke være til hinder for, at den pågældende kommer i reelt arbejde eller på anden måde på ny bliver fuldt integreret i samfundet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen vil udarbejde nærmere administrative retningslinjer for anvendelsen af samfundstjeneste som vilkår for prøveløsladelse.

3.7. Den foreslåede ordning med prøveløsladelse efter afsoning af halvdelen af straffetiden kan som udgangspunkt anvendes, uanset hvilken kriminalitet den pågældende er dømt for. Over for indsatte, der afsoner straffe for de groveste forbrydelser, bør der imidlertid udvises en meget betydelig varsomhed med at anvende adgangen til tidlig prøveløsladelse. For personer, der har begået grov kriminalitet med fare for personers liv eller helbred, eller som har deltaget i omfattende organiseret kriminalitet (f.eks. rockerkriminalitet), vil hensynet til retshåndhævelsen således normalt tale imod, at der træffes afgørelse om tidlig prøveløsladelse i medfør af de foreslåede regler. Det foreslås i overensstemmelse hermed, at tidlig prøveløsladelse i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1 og 2, i alle tilfælde skal være betinget af, at hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod løsladelsen.

Der vil i praksis kunne forekomme enkeltstående tilfælde, hvor det efter en konkret samlet vurdering vil være rimeligt og forsvarligt, at den pågældende prøveløslades efter de foreslåede regler, selv om den indsatte er dømt for en meget alvorlig lovovertrædelse. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en indsat har begået drab i stærk affekt, og ikke tidligere har været straffet, har særdeles gode personlige forhold og et meget positivt afsoningsforløb. Det kan f.eks. også være tilfældet, hvis en indsat er dømt for alvorlig narkotikakriminalitet, begået ved i enkelte tilfælde at fungere som kurér for at finansiere et tidligere stofmisbrug. Hvis en sådan strafafsoner gør en særlig indsats for at komme ud af stofmisbruget, bør det ikke på forhånd være udelukket, at den pågældende kan komme i betragtning til en tidlig prøveløsladelse efter de foreslåede regler.